

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Masaliutin Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat pe XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.11.2018 – 25.03.2019;

Instanța de apel: 17.04.2019 – 16.09.2019;

Instanța de recurs: 06.12.2019 – 20.05.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat (sediul Central) din 25 martie 2019, *examinând cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Masaliutin Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Capsomun Tatiana cu privire la repararea prejudiciului material și moral, precum și încasarea plăților lunare pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX, a fost admisă parțial.

S-a încasat în beneficiul Tatianeii Capsomun, din contul lui Masaliutin Serghei, suma de 41 510, 8 lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu înmormântarea lui Capsomun Grigori, și suma de 100 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Capsomun Tatiana cu privire la repararea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-au încasat în bugetul de stat al Republicii Moldova, din contul lui Masaliutin Serghei, cheltuielile judiciare în sumă de 5 018 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, în fapt, că Masaliutin Serghei, la 08 august 2018, aproximativ la ora 10.35, aflându-se la volanul automobilului de model „Ford Transit”, nr. de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe str. Vl. Lenin, sat. Avdarma, UTA Găgăuzia, a ignorat pct. 10 subpct. 1) lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care obligă persoana care conduce un vehicul să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, a încălcat prevederile pct. 45 subpct. 1) lit. d) și subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ce s-au exprimat în faptul că neexecutând cerințele prezentului Regulament, n-a ținut seama de situația rutieră în cazul în care în limita vizibilității a apărut un obstacol, n-a redus viteza chiar până la oprire, la intersecția drumurilor Vl. Lenin și I. Gagarin, sat. Avdarma, UTA Găgăuzia, a ieșit pe sensul opus al circulației, după ce a comis coliziunea cu motocicletă de model „MT”, sub conducerea lui Capsomun Grigori.

În urma accidentului rutier, lui Capsomun Grigori i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: XXXXX, care în complex sunt apreciate ca vătămare gravă a sănătății, periculoasă pentru viață.

Decesul lui Capsomun Grigori, născut în anul XXXXX, a survenit de la XXXXX, fapt confirmat prin raportul de cercetare medico-legală a cadavrului și cercetare histologică.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane*”.

3. Avocatul Cimpoș Vladimir în numele succesorului părții vătămate, Capsomun Tatiana, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care: în temeiul art. 90 alin. (6) lit. d) și e) Cod penal, inculpatul să fie obligat să acorde o susținere materială familiei victimei și să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță, și anume să achite cheltuielile în sumă de 41 510, 8 lei, suportate în legătură cu înmormântarea lui Capsomun Grigori, suma de 200 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și plățile periodice pentru întreținerea copiilor

minori XXXXX și XXXXX, în sumă de 2 000 de lei lunar pentru fiecare copil minor.

4. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care: inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 3 ani, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4.1 În argumentarea apelului, a invocat că prima instanță nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 și 75 alin. (1) Cod penal, deoarece gravitatea faptei comise de inculpat nu poate duce la suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, a evidențiat că doar executarea efectivă de către inculpat a pedepsei sub formă de închisoare va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea vinovatului, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 septembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința fără modificări.

5.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că pronunțând sentința, prima instanță corect a constatat faptele și circumstanțele cauzei, ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În ceea ce vizează apelul declarat de procuror, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, având în vedere judecarea cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, fiind corespunzător reduse limitele de pedeapsă prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a relevat că, prima instanță corect s-a condus de prevederile art. 61 și 75 alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită fiind una corectă, echitabilă și legală, respingând ca neîntemeiate argumentele invocate de acuzare privind individualizarea incorectă a pedepsei.

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță a argumentat suficient de convingător necesitatea suspendării condiționate a executării pedepsei, având în vedere lipsa circumstanțelor agravante și faptul că inculpatul anterior nu a fost condamnat, este caracterizat pozitiv la locul de trai și nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog.

Totodată instanța de apel a notat, cu referire la principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, că stabilirea inculpatului a pedepsei închisorii cu executarea reală a pedepsei ar fi una inechitabilă, cauzând suferințe inculpatului și nu va putea atinge scopul de corectare și reeducare a acestuia.

Instanța de apel a punctat că prima instanță corect a constatat întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute de art. 90 Cod penal, în baza cărora

poate fi justificată legalitatea adoptării sentinței și stabilirii perioadei de probațiune de 4 ani, contraargumentele acuzării în această privință fiind declarative.

Mai mult, instanța de apel a observat că în ședința de judecată a instanței de apel, însuși succesorului părții vătămate, Capsomun Tatiana, a solicitat ca inculpatul să nu fie condamnat cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță în limitele legii i-a oferit inculpatului o șansă de a se reabilita față de societate pentru fapta comisă, urmând ca pe durata perioadei de probațiune, cât și ulterior, acesta să nu săvârșească o nouă infracțiune și, prin comportament exemplar și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea acordată de instanță.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată în termen cu recurs ordinar de către **procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia**, acesta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului procurorul a susținut că în partea individualizării pedepsei, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a apelului procurorului și menținere a sentinței primei instanțe, reiterând argumentele prezentate în instanța de apel.

Suplimentar, a indicat că instanța de apel a ignorat faptul că prima instanță a admis dubla valență a aceluiași circumstanțe în temeiul cărora mai întâi i-a stabilit inculpatului pedeapsa, ca ulterior, în baza aceluiași circumstanțe, să dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și argumentele prezentate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în limitele invocate de procuror, prevede eroarea de drept când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la fel invocat de procuror, prevede eroarea de drept când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal relevă că sub aspectul acestor temeieri de casare, procurorul consideră că instanțele de fond neîntemeiat i-au stabilit inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal atestă, că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și cu prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78 și 90 Cod penal.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art. 75 alin. (1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Cu referire la dezacordul procurorului cu aplicarea de către prima instanță a suspendării condiționate a executării pedepsei sub formă de

Închisoare și menținerea acestei soluții de către instanța de apel, Colegiul penal ține să sublinieze, că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Deci, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine convingerea instanței, bazată pe aprecierea de către aceasta a tuturor circumstanțelor, că reeducarea și corectarea condamnatului este posibilă fără ca acesta să fie izolat de comunitate, familie și societate.

Această instituție juridică a fost instituită întru realizarea scopului pedepsei închisorii, însă fără izolarea condamnatului de societate, acesta fiind supus unui termen de încercare, evitându-se dezavantajele pe care le atrage după sine privațiunea de libertate: desprinderea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit și contactul cu infractori care îl pot antrena în continuare în noi activități criminale.

Colegiul penal reamintește, că stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se înfăptuiește, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și reieșind din circumstanțele care caracterizează personalitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal atestă că instanța de apel corect a conchis și a motivat suficient soluția sa, că dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, prima instanță a ținut cont întocmai de prevederile legale, raportându-le la circumstanțele concrete ale cauzei, și

anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, care se datorează unui concurs accidental de împrejurări, faptul că inculpatul se căiește sincer de cele comise și a început să acorde o susținere materială familiei victimei, persoana celui vinovat (inculpatul nu a fost anterior condamnat, se caracterizează pozitiv la locul de trai și nu se află la evidența medicului narcolog și a celui psihiatru), și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

Ținând cont de cele expuse *supra*, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Masaliutin Serghei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor